

Klub Przyrodników

ul. 1 Maja 22, 66-200-Świebodzin
Konto: BZ WBK SA o/Świebodzin nr 28 1090 1593 0000 0001 0243 0645
tel./fax 068 3828236, e-mail: kp@kp.org.pl, [http:// www.kp.org.pl](http://www.kp.org.pl)

Świebodzin, 18 lutego 2014 r.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Bydgoszczy

W związku z konsultacjami społecznymi projektu planu zadań ochronnych obszaru Natura 2000 Sandr Wdy PLH040017, przedkładam następujące uwagi i wnioski:

1. Utrzymanie priorytetowego siedliska 91D0 „w stanie niepogorzonym (U2)” jest zbyt mało ambitnym celem ochrony, tym bardziej że gorszej oceny stanu ochrony niż U2 już nie ma. Za cel należałoby postawić wyeliminowanie wszystkich antropogenicznych przyczyn odwadniania siedliska (rowów odwadniających, przez ich zasypanie lub zabudowanie przegrodami).
Sugerujemy także jako najwłaściwszy środek ochronny zupełnie wyłączenie tego typu siedliska z użytkowania gospodarczego w obszarze i ew. wykonywanie w nim tylko niezbędnych działań ochronnych..
2. Grądy (9170) na zboczach doliny Wdy powinny być wyłączone z użytkowania gospodarczego i pozostawione naturalnym procesom, które bez potrzeby działań ochronnych będą poprawiać stan ich ochrony, w tym zasoby martwego drewna.
3. W przypadku łągów 91E0, biorąc także pod uwagę priorytetowy charakter tego siedliska przyrodniczego, sugerujemy jako najwłaściwszy środek ochronny zupełnie ich wyłączenie z użytkowania gospodarczego w obszarze.
Zupełnie niejasne jest, dlaczego łągi źródłiskowe miałyby być wyłączone z użytkowania tylko „w miarę możliwości”. Z czego miałyby wynikać brak takiej możliwości? Wnioskiem naszym jest jednak wyłączenie z użytkowania nie tylko łągów źródłiskowych, ale wszystkich 34 ha łągów w tym liczącym ponad 6 tys. ha obszarze!
4. Akt prawa miejscowego, jakim jest PZO, ma ustalać normy prawne; nie powinien więc używać sformułowań „Zaleca się uwzględnienie zasad w prowadzeniu gospodarki leśnej...”, ale powinien ustalać „Prowadzenie gospodarki leśnej z uwzględnieniem następujących zasad...”
Podobnie, akt prawa miejscowego nie zawierać sformułowania „Należy dążyć do uwzględnienia następujących zasad...”, a powinien wprowadzać te zasady jako normę „Uwzględnianie następujących zasad...”.
5. Dla poprawy zasobów martwego drewna w leśnych siedliskach przyrodniczych niewystarczające jest „kontynuowanie dotychczasowych działań w ramach gospodarki leśnej”. pomimo działań obecnie stosowanych, zasoby martwego drewna w lasach

utrzymują się na bardzo niskim poziomie. Konieczne jest bardzo konsekwentne pozostawianie wykrotów i złomów, jak również drzew zamierających, pozostawianie drzew biocenotycznych (w tym drzew starych), a także pozostawianie, we wszystkich cięciach rębnych wszystkich rodzajów rębni – także rębni częściowych w drzewostanach liściastych – biogrup stanowiących 5-10% drzewostanu, pozostawianych następnie do naturalnej śmierci i rozkładu tworzących je drzew. Tylko w ten sposób można długofalowo oprawić stan zasobów martwego drewna grubowymiarowego, a w tym obszarze jest to potrzebne.

6. Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej, akt prawa miejscowego, jakim jest rozporządzenie PZO, powinien ustanawiać jednoznaczne i zrozumiałe normy prawne. Należy więc rozwinąć pojęcie „gospodarki leśnej dostosowanej do potrzeb siedliska” (dot. siedlisk torfowiskowych), wskazując, jakie warunki ma spełniać taka gospodarka, aby mogła być uznana za „dostosowaną do potrzeb siedliska”. Zapisy PZO powinny mieć taką formę, by było możliwe obiektywne stwierdzenie, czy zostały zrealizowane, czy nie.
7. Środkiem ochrony bobra powinno być w tym obszarze tolerowanie skutków jego działalności, nawet gdyby powodowała pewne szkody i uciążliwości, także gdyby powodowała punktowe zniszczenia siedlisk przyrodniczych, np. 91D0 i 91E0 (tak jak to zapisano np. w projekcie PZO dla Dolin Brdy i Stążki).
8. Pomimo braku wiedzy o rozmieszczeniu i stanie ochrony populacji ryb, zasada ostrożności wymaga, by zapisać dla tych gatunków przynajmniej podstawowe środki ochronne, dotyczące wszystkich potencjalnych siedlisk, tj. wszystkich cieków w obszarze. Działaniem tym powinno być utrzymywanie cieków, w tym Wdy, w stanie naturalnym, z zachowaniem naturalnej mozaiki elementów koryt rzecznych i kształtujących ją procesów, w tym erozji bocznej, transportu rumowiska rzeczno, akumulacji namulisk i odsypisk, naturalnej dynamiki rumoszu drzewnego w korycie rzeki.
9. Wydaje się, że stwierdzenia haczykowca błyszczącego i trzepli zielonej są przesłanką do wprowadzenia ich jako przedmiotów ochrony z oceną C, a nie D. Ocena D zarezerwowana jest dla występowania ‘nieznaczącego’, np. przypadkowego i efemerycznego, a gatunki te znajdują w obszarze właściwe siedliska.

z poważaniem